

**Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Sanat Etkinlikleri
Konusundaki Görüşlerinin Öğretmenlik Uygulaması
Kapsamında İncelenmesi* ****

**A Review of the Views of Teacher Candidates about Art
Activities within the scope of Teaching Practice**

Fatih AYDOĞDU¹, Mine AYANOĞLU²

¹*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, faydogdu@erzincan.edu.tr*

²*Mardin Artuklu Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, mineayanoglu@artuklu.edu.tr*

Makalenin Geliş Tarihi: 02.02.2020

Yayına Kabul Tarihi: 02.06.2020

ÖZ

Bu araştırma okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinlikleri konusundaki görüşlerinin öğretmenlik uygulaması kapsamında incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada temel nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmaya Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Programı dördüncü sınıfında öğrenim gören 30 öğretmen adayı dâhil edilmiştir. Araştırma kapsamında katılımcılara araştırmacılar tarafından geliştirilen “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” uygulanmıştır. Görüşme formunda, okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması kapsamında lisans eğitimlerinde aldıkları dersleri sanat etkinlikleri açısından değerlendirmelerine ve sanat etkinliklerinin önemi ve uygulanması konusundaki görüşlerine yönelik sorular yer almaktadır. Araştırmadan elde edilen veriler betimsel analiz yapılarak çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinliklerinin çocukların çok yönlü gelişimine katkı sağladığı, daha çok küçük kas becerileri geliştirmeye yönelik etkinliklere yer verdikleri, malzeme temini, zaman kısıtlılığı ve etkinlik bulmada sorun yaşamalarının sanat etkinliği uygulamalarına engel oluşturduğu belirlenmiştir. Ayrıca okul öncesi öğretmen adayları sanat etkinliklerini diğer etkinliklerle bütünleştirmenin, okulun malzeme temin etmesinin ve lisans eğitiminde sanatsal derslere daha fazla yer

---

***Açıklama:** Bu çalışma 18-19 Ocak 2020 tarihleri arasında düzenlenen 3. Uluslararası Mardin Artuklu Bilimsel Araştırmalar Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

****Alıntılama:** Aydoğdu, F. ve Ayanoglu, M. (2020). Okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinlikleri konusundaki görüşlerinin öğretmenlik uygulaması kapsamında incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(2), 699-726.

verilmesinin sanat etkinliklerinin uygulanması konusunda katkıları olacağı yönünde görüş bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi öğretmen adayı, Öğretmenlik uygulaması, Sanat etkinliği, Görüşme

ABSTRACT

This study was carried out in order to examine the views of teacher candidates about art activities within the scope of teaching practice. Basic qualitative research design was used in the research. In the study, 30 teacher candidates studying in the 4th grade of Erzincan Binali Yıldırım University Department of Preschool Teaching participated. Developed by the researchers, A "Semi-Structured Interview Form" was applied to the participants within the context of the study. In the interview form there are questions to evaluate the courses the teacher candidates take during their undergraduate education in terms of art activities, and to learn their views about the importance of the art activities and their application. The data obtained from the study were analyzed via descriptive analysis. As a result of the study, it was found that preschool teacher candidates reported that art activities contributed to the multi-directional development of the children, they mostly employed activities for developing fine motor skills, they had difficulty in supplying materials, in time constraint and in finding activities; therefore, those things prevented them from carrying out art activities. The preschool teacher candidates also suggested that the followings can contribute to the application of art activities; art activities should be combined with other activities, school should provide materials for them, more courses about art should be included in the undergraduate education.

Keywords: Preschool teacher candidate, Teaching practice, Art activity, Interview

GİRİŞ

İnsanlık yaşamında önemli etkileri olan sanat aynı zamanda okul öncesi dönemdeki çocukların gelişimi açısından da önemli bir faaliyet alanıdır (Acer, 2015). Okul öncesi eğitimde uygulanan etkinliklerden biri olan sanat etkinlikleri birden fazla hedef doğrultusunda yapılmaktadır. Çocuklar yaptıkları sanat etkinlikleriyle çevrelerinde yapılan veya var olan sanatsal ürünleri keşfeder ve onlara anlam yükler. Sanat çocukların yaşamları süresince çevreyi algılama ve etraftaki ilişkiler hakkında fikir yürütme becerisini geliştirir (Epstein, 2001). Okul öncesi dönemdeki sanat etkinlikleri çocuğun yaratıcı düşüncesini ortaya çıkarma, duygusal olarak rahatlatma ve kendisini ifade edip özgüveninin gelişmesini sağlama gibi imkânlar sunar. Çocukların empati kurabilme yeteneklerinin geliştirilmesi, ders çalışma alışkanlıklarının kazandırılması ve

sorumluluk becerilerinin desteklenmesi sanatsal etkinliklerin amaçları arasında yer alır (Poyraz ve Dere, 2001). Sanat etkinlikleri aynı zamanda grup çalışması, estetik, problem çözme, eleştirel ve çözüm odaklı düşünme, duyguları ifade etme, psikomotor, öz disiplin ve motivasyon gibi temel becerilerin kazanılmasında da önemli bir rol oynar (Acer, 2015; Brown, Benedett ve Armistead, 2010; Metzger, 2015).

Sanat eğitiminin amacına ulaşması ve çocukların gelişimine katkı sağlayabilmesi için okul öncesi öğretmenlerine önemli görevler düşmektedir. Öğretmenlerin bilgi, deneyim ve pedagoji konusundaki yetersizlikleri sanat eğitime yönelik uygulamalarında bazı sorunlar yaşamalarına yol açabilir (Dilmaç, Koçyiğit, Tuğluk ve Kaya, 2008). Bu sorunlara çocukların gelişim düzeylerine uygun etkinlik belirleme konusunda güçlük yaşama, yaratıcı sanat etkinlikleri planlayamama, sanatsal anlamdan çok belirlenen hedefe odaklanma, sanat etkinliklerini diğer etkinliklerle bütünleştirememe ve zamanı etkili kullanamama örnek verilebilir. Bu nedenle öğretmenler yapılan sanat etkinliklerinin çocukların hangi gelişim alanlarını destekleyeceğini çok iyi bilmeli, onların ilgi ve yetenekleri doğrultusunda etkinlikler hazırlayıp bu etkinlikleri sevdirmek için farklı yöntemlere başvurmalıdır. Sanat etkinlikleri çocukların hem sanatsal bakış açılarını geliştirmeye yönelik tasarlanmalı hem de birbirleriyle iletişim kurma imkânı verebilecek nitelikte hazırlanmalıdır (Zimmerman ve Zimmerman, 2000). Öğretmenler özellikle çocukların hızlı gelişim gösterdiği okul öncesi dönemde onların gelişimlerine uygun etkinlikleri hazırlayıp aktif katılımlarını sağlamalıdır (Artut, 2002).

Okul öncesi öğretmenlerinin sanat etkinliklerini etkili bir şekilde uygulamalarında lisans eğitiminin önemli bir payı vardır. Sanat eğitimiyle ilgili lisans derslerinin uygulamalı olması, koordinatör ve uygulama öğretmenlerinin uygulamalarıyla öğretmen adaylarına model olmaları, onların sanat etkinliği uygulamalarına dönüt vermeleri ve öğretmen adaylarının bakış açılarını geliştirmeleri için sanatsal faaliyetlere katılmaları mesleki yaşamlarında sanat etkinliklerini daha etkili bir şekilde uygulamalarına katkı sağlayabilecektir. Bununla birlikte lisans eğitiminde sanatsal derslerde öğretmen adaylarıyla üretilen materyallerin okullarda çocuklarla uygulanması ve bu uygulamaların değerlendirilmesinin öğretmen adaylarının sanatsal becerilerini

geliştireceği söylenebilir (Ocak Karabay ve Seyhan, 2017). Ayrıca öğretmen adaylarının çocukların resimsel gelişim aşamalarının özelliklerini iyi bilmesi ve yaratıcılıklarını geliştirmeye yönelik farklı teknik ve konuların seçiminde bu gelişim aşamalarını göz önünde bulundurmaları da gerekir (Ercivan Zencirci, 2012). Bu gelişim aşamalarının çocukların tüm gelişim alanlarıyla ilişkilendirilmesi öğretmen adaylarının çocukları daha yakından tanımalarını sağlar. Bu nedenle lisans eğitiminde çocukların gelişimsel özelliklerinin ele alındığı diğer derslerin de etkili bir şekilde yürütülmesi önemli görülmektedir.

Okul öncesi öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının sanat etkinliklerini planlama ve uygulamada yeterli bilgi ve beceriye sahip olmaları, çocukların sanatsal faaliyetlerde eğlenceli bir şekilde zaman geçirmelerini sağlar (Gönen, 2016). Okul öncesi dönemdeki çocukların gelişimsel özelliklerine uygun şekilde hazırlanan sanatsal etkinlikler çocukların kendilerini ve duygularını ifade etme becerilerinin gelişmesini sağlarken yaşadıkları sorunlar hakkında da fikir verir. Çocukların gelişimi için bu denli öneme sahip olan sanat etkinlikleri konusunda öğretmen adaylarının görüşlerinin belirlenmesi, öğretmenlik uygulamasında öğretim elemanlarına, koordinatör öğretmenlere ve okul öncesi öğretmen adaylarına sanat etkinliklerinin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi konularında fikir oluşturabilecektir. Okul öncesi dönemde sanat eğitimi ve sanat etkinliklerine yönelik birçok araştırma yapılmıştır. Okul öncesi dönem çocuğu olan ebeveynlerin sanat etkinliklerine yönelik yaklaşımlarının incelenmesi (Dinçer, Demiriz ve Şimşek, 2003), sanatsal eğitim programlarının çocukların gelişimine etkisi (Dağal ve Şallı, 2014; Lobo ve Winssler, 2006), okul öncesi öğretmenlerin sanat eğitime ve yaratıcılık kavramına ilişkin görüşlerinin belirlenmesine yönelik araştırmalar yapılmıştır (Karlıdağ, 2018; Kocer, 2012; Yazıcı, Baydar ve Pınarcık, 2016). Ayrıca öğretmen adaylarının kolaj çalışmalarına yönelik görüşleri (Ercivan Zencirci, 2012), birinci ve dördüncü sınıfta öğrenim gören okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinliklerine yönelik görüşlerinin karşılaştırılması (Duman, 2014), yaratıcılık ve geliştirilmesi dersinin okul öncesi öğretmen adaylarının gelişimine etkisinin incelenmesi (Gökalp, 2016), okul öncesi öğretmen adaylarının

sanatsal ve estetik bakış açısıyla geliştirmiş oldukları materyallerin incelenmesi (Ocak Karabay ve Bilir Seyhan, 2017) ve dördüncü sınıfa devam eden öğretmen adaylarının ders kapsamında geliştirilen sanatsal etkinliklere yönelik görüşlerini belirlemeye (Ocak Karabay ve Bilir Seyhan, 2018) yönelik araştırmalar olmasına rağmen, dördüncü sınıf öğretmen adaylarının sanat etkinliklerine yönelik görüşlerini görüşme yoluyla elde etmeye yönelik bir araştırmaya rastlanmamıştır. Araştırmada okul öncesi dördüncü sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması kapsamında sanat etkinliklerine yönelik görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın alt amaçları ise, okul öncesi öğretmen adaylarının lisans eğitiminde aldıkları hangi derslerin sanat etkinliği hazırlamaya yardımcı olduğu, bu derslerin sanat etkinliği hazırlama konusunda yeterli olup olmadığı, sanat etkinliklerinin çocukların gelişimine katkılarının neler olduğu, sanat etkinliği kapsamında yaptıkları etkinliklerin neler olduğu, sanat etkinliği uygulama konusunda ne gibi güçlüklerle karşılaştıkları ve sanat etkinliklerinin daha iyi uygulanması konusundaki önerilerinin neler olduğunun belirlenmesidir.

YÖNTEM

Okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinlikleri konusundaki görüşlerinin öğretmenlik uygulaması kapsamında incelenmesi amacıyla yapılan araştırmanın bu bölümünde araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, etik kurallara uygunluk ve verilerin toplanması ve analizi gibi başlıklara yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu araştırma temel nitel araştırma deseninde yürütülmüştür. Temel nitel araştırmalarda insanların deneyimlerini nasıl yorumladıkları, dünyalarını nasıl düzenledikleri ve deneyimlerine ne anlam yükledikleri araştırılır (Merriam ve Tisdell, 2015). Nitel araştırmalarda veriler, görüşmeler, gözlemler veya döküman analizi yoluyla toplanmaktadır (Burgio, 2013; Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu araştırmada bu yöntemlerden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşme yönteminde araştırmaya dâhil edilen bireyler belli bir konuda duygu ve düşüncelerini ifade etmektedir. Bu yönüyle araştırmacı belli konuda derinlemesine bilgi edinebilmekte ve katılımcılardan aldıkları

dönütlerle soruları yeniden düzenleyebilmektedir (Ekiz, 2003; Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Çalışma Grubu

Araştırmaya 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Programı'nda öğrenim gören dördüncü sınıf öğrencilerinden seçkisiz örnekleme yoluyla belirlenen ve araştırmaya katılmaya gönüllü ve istekli olan 30 okul öncesi öğretmen adayı dâhil edilmiştir. Seçkisiz örnekleme, birimlerin örnekleme için seçilme olasılıklarının eşit olduğu örnekleme yöntemidir (Kılıç, 2013). Nitel araştırmalarda seçkisiz örnekleme yoluyla katılımcıların seçilmesi, araştırmacının önyargılı bir şekilde davrandığı düşüncesini ortadan kaldırır (Arastaman ve ark., 2018). Nitel araştırmalarda, derinlemesine görüşmelerde yaklaşık 30 katılımcının olmasının yeterli olacağı belirtilmektedir (Nastazi'den aktaran Başkale, 2016).

Veri Toplama Araçları

Araştırmada öğretmen adaylarının sanat etkinlikleri konusundaki görüşlerini elde etmek amacıyla "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler kapsamlı ve ayrıntılı verilerin üretilmesini sağlar (Fallon, 2008). Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu'nda, okul öncesi öğretmen adaylarına lisans eğitiminde aldıkları sanat etkinliği hazırlamaya yardımcı olan derslerin hangileri olduğu, bu derslerin sanat etkinliği hazırlama konusunda yeterli olup olmadığı, sanat etkinliklerinin çocuklara katkıları, sanat etkinliği kapsamında yaptıkları etkinlikler, sanat etkinliği uygulamada karşılaştıkları sorunlar ve sanat etkinliklerinin daha iyi uygulanması konusundaki önerilerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır.

Etik Kurallara Uygunluk

Bu araştırma 3. Uluslararası Mardin Artuklu Bilimsel Araştırmalar Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuş, sonrasında düzenleme çalışmaları yapılmıştır. Verilerin toplanmadan önce katılımcılara onam formu imzalatılmıştır. Çalışmada metin içinde alıntılanan eserlerin künyesine kaynaklar bölümünde yer verilmiştir. Çalışma için etik

kurul gerekli olduğundan Mardin Artuklu Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'nun 17.04.2020 tarih ve 1/13 sayılı kararı ile çalışmanın etik kurallara uygun olduğu kabul edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Öncelikle araştırmanın yürütülmesi için gerekli izinler alınmış ve sonrasında verilerin toplanması için çalışmaya başlanmıştır. Araştırmada veriler, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi sonunda boş bir sınıfta yüz yüze ve birebir görüşülerek toplanmıştır. Görüşmeler 10-15 dakika sürmüştür. Elde edilen veriler betimsel analiz yapılarak özömlenmiştir. Betimsel analiz, yeniden düzenleme, sıralama ve verileri yeniden düzenleme gibi uygulamalarla ham verilerin anlaşılmasını ve yorumlanmasını kolaylaştıracak bir biçime dönüştürülmesini sağlar (Zikmund, Babin, Carr ve Griffin, 2003). Araştırmada geçerlik ve güvenirliliği sağlamak amacıyla geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu, araştırmanın konusuyla ilgili genel bilgiye sahip ve nitel araştırma yöntemleri konusunda uzman bir akademisyenin görüşüne sunulmuştur. Gelen dönütler sonrasında görüşme formuna son şekli verilmiştir. Görüşmeye başlamadan önce uygulayıcı katılımcılarla zaman geçirmiş ve araştırmaya gönüllü olup olmadıklarını sormuştur. Görüşme formu uygulanmadan önce araştırmanın amacı ve içeriği hakkında katılımcılara bilgi verilmiş ve istedikleri zaman araştırmadan ayrılacakları söylenmiştir. Araştırmada katılımcıların görüşlerini çarpıcı bir biçimde ortaya koyabilmek amacıyla (Türnüklü, 2000) doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Alıntılara yer verilirken katılımcılar K1, K2...K30 şeklinde kodlanmıştır. Bulguların konuyla ilgili literatürle tutarlılığını ortaya koyabilmek amacıyla (Silverman, 2000) araştırmadan elde edilen sonuçların önceki araştırma sonuçlarıyla ilişkisi vurgulanmıştır.

BULGULAR

Araştırmada okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinlikleri konusundaki görüşlerinin öğretmenlik uygulaması kapsamında incelenmesi amacıyla okul öncesi öğretmen adaylarıyla görüşmeler yapılmış ve elde edilen bulgular tablolar halinde verilmiştir.

Lisans derslerinin sanat etkinliklerini destekleme durumuna ilişkin bulgular Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Öğretmen adaylarının sanat etkinlikleri hazırlamalarına destek olan lisans derslerinin dağılımı

Dersin Adı	f
Yaratıcılık ve geliştirilmesi	9
Materyal geliştirme	8
Görsel sanatlar eğitimi	7
Sanat ve estetik	5
Anne baba eğitimi	4
Özel öğretim yöntemleri	2
Okul deneyimi	2
Eğitime giriş	1
Bilişim teknolojileri	1
Müzik eğitimi	1
Drama	1
Müzik eğitimi	1
Fen eğitimi	1

Araştırma projesi	1
Beden eğitimi ve oyun oğretimi	1

Tablo 1 incelendiğinde oğretmen adaylarının aldıkları 15 dersin sanat etkinlikleri hazırlama konusunda kendilerini desteklediğini belirttiği görölmektedir. Bu derslerden en çok yaratıcılık ve geliştirilmesi, materyal geliştirme ve görsel sanatlar eğitimi derslerinin sanat etkinliği hazırlama konusunda katkısı olduğunu dile getirmişlerdir. Bu konuda K1; “*Materyal tasarımı, görsel sanatlar, yaratıcılık vb. Aslında fen eğitimi dersi sanatla çok alakasız gözükse de onda da sanat faaliyetleri yapılarak çocuğa görsel sunum yapılıyor.*” ve K30; “*Yaratıcılık ve geliştirilmesi, drama, görsel sanatlar eğitimi, okul deneyimi ve oğretmenlik uygulamamızda bolca sanatsal etkinliklere yer verdik, yaratıcı beyinler ile bir arada olunca (çocuklar) sanat farklı dallarıyla boy gösterdi. Ayrıca anne - baba eğitimi dersinde üzerinde çalıştığımız anne-baba-çocuk programı çalışmaları yürütürken sanat ve etkinlikler ile iç içe idik.*” şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Lisans derslerinin sanat etkinlikleri hazırlama konusunda yeterliğine ilişkin bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen adaylarının lisans derslerini sanat etkinlikleri hazırlama konusunda yeterli bulup bulmadıklarına ilişkin görüşlerinin dağılımı

Yeterli Bulma Durumu	f
Yeterli bulmuyorum	17
Yeterli buluyorum	9
Kısmen yeterli buluyorum	4

Tablo 2 incelendiğinde okul öncesi oğretmen adaylarının önemli bir kısmının (f=17) aldıkları derslerin sanat etkinlikleri hazırlamada yeterli olmadığını ifade ettikleri görölmektedir. Ayrıca katılımcıların 7’si aldıkları derslerin sanat etkinlikleri hazırlamada yeterli olduğunu belirtirken 4’ü kısmen yeterli bulunduğunu dile getirmiştir.

Aldıkları derslerin sanat etkinlikleri hazırlama konusunda yeterli olmadığını ifade edenlerden K3 *“Hayır tam olarak yeterli bulmuyorum, bu alana yönelik derslerin sayısı artırılmalıdır. Derslerde ne kadar sanat faaliyetleri olsa da ben yeterli görmüyorum görsel sanatlar alanında en çok sanat faaliyeti yapmamız gereken derslerimiz arasında ama onu da haftada sadece iki saat görüyoruz.”* ve K17; *“Yeterli bulmuyorum. Sadece şunu söylemek istiyorum, yaratıcı beyinler ve destekçi hocalar olduğu müddetçe ve öğrenciler birtakım kısıtlamalara maruz bırakılmayıp özgür kılındığında her şey daha güzel olacaktır.”* şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Sanat etkinliklerinin çocukların gelişimine katkılarına ilişkin bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmen adaylarının sanat etkinliklerinin çocukların gelişimine katkıları konusundaki görüşlerinin dağılımı

Çocukların Gelişimine Katkıları	f
Yaratıcılığın gelişmesini sağlar	8
Psikomotor becerilerin gelişimini sağlar	5
Farklı bakış açısı kazandırır	5
Kendini tanıma imkânı sunar	4
Hayal gücünü geliştirir	4
Kendini ifade etme becerisini geliştirir	4
Özgüven sağlar	3
Yeteneklerin farkına varılmasını sağlar	2
Eğlenceli zaman sunar	2
Dil becerisini geliştirir	1
İşbirliği yapma becerisini geliştirir	1
Duygusal rahatlık sağlar	1
Sorumluluk bilincini geliştirir	1
Farklı kültürleri tanıma imkanı sunar	1
İlgi alanlarını keşfetme imkanı sunar	1

Tablo 3'e göre okul öncesi öğretmen adayları sanat etkinliklerinin çocukların 15 farklı beceride gelişimine katkısı olduğunu ifade ettikleri söylenebilir. Okul öncesi öğretmen adayları sanat etkinliklerinin sırasıyla en çok yaratıcılığı geliştirdiği, psikomotor becerileri geliştirdiği ve farklı bakış açısı kazandırdığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu konuda K2; "*Sanat faaliyetlerinin çocuklara çok büyük katkısı var tabi ki örneğin*

resim yapmak... Çocuk yaptığı resimde bazı figürleri siyaha boyuyor ya da boyutunu çok farklı çiziyor bu sayede çocukta bulunan bazı sıkıntılı durumları ortaya koymada gayet etkili bir yöntem. Aynı zamanda çocukların yaratıcılıklarını ortaya koymak için etkili bir yoldur.”, K6; “Hayal gücünü, yaratıcılığını geliştirir. Kendini ifade etme becerisini geliştirir. Özgüvenini geliştirir. Çocukların duygu ve düşüncelerini rahatça ifade etmelerini ve aynı zamanda öğrenirken eğlenmelerini sağlar.”, K11; “Çocukların kendilerini ifade etmesine yardımcı olur. Çocuklar ortaya bir ürün çıkarmanın zevkini ve mutluluğunu tadar. Kas gelişimine katkıda bulunur. Grupça yapılan etkinlikler sosyal gelişimi destekler.”, K16; “Öğretmenlik uygulamasında da gördüğüm kadarıyla sanat etkinliği olmayan tek bir gün yok... Çocukların bir şey yaratabilmesi Buna kendisinin şahit olması çocuk açısından özgüven sağlar. Anlatamadığı şeyleri anlatma yolu olarak görebilir. El becerisini geliştirir. Sanata dair fikir edinir. Potansiyelinin farkına varabilir. Yaratıcılık takım çalışması gibi konularda fayda sağlar.” ve K25; “Sanat ve sanatsal etkinliklerin en önemli yararlarından bahsetmek istiyorum. Bu noktada şunları söyleyebilirim: Çocuğun ruhunu dinginleştirir. Kendini ifade etme, duygu ve düşüncelerini rahatça ifade edebilme becerisi kazandırır. Kimi çocuklar duygu ve düşüncelerini konuşma yoluyla aktarmada sıkıntı yaşar. Ben ki o çocuklardan biri olmuşumdur hep. İşte sanat çocukların içlerindeki şiddetli veya sakin rüzgârların dışı vurumudur. Bu yüzden çocukları rahatlatır. Çocuklar sanat ile kendilerini bulurlar. Çocuklar ilgi alanlarını keşfeder ve o sanat dalına yönelim gösterirler, buradan hoşlandıkları işe yatkınlaşabilirler. Bu da onlara gelecekteki hayatlarını dizayn etme imkânı sunar. Sevdikleri iş ile meşgul olmaları demek mutlu çocuklar demek. Mutlu çocuklar demek, mutlu yarınlar demektir.” şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Öğretmenlik uygulaması kapsamında en çok uygulanan sanat etkinliklerine ilişkin bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmen adaylarının en çok uyguladıkları sanat etkinliklerinin dağılımı

Sanat etkinlikleri	f
Kesme-yapıştırma	17
Boyama	11
Katlama-yuvarlama	5
Artık materyal çalışmaları	4
Baskı çalışması	4
Resim çizdirme	3
Müzikli dans etkinlikleri	2
Kukla yaptırma	1

Tablo 4 incelendiğinde okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması kapsamında en çok yer verdikleri sanat etkinliklerinin sırasıyla kesme-yapıştırma, boyama ve katlama-yuvarlama olduğu görülmüştür. Bu konuda K5; “*Aslında yapılan etkinlikler çocukların yaş grubuna göre değişiyor. Ama küçük yaş grubu çocuklara bazı etkinlikler daha basite indirgenip yaptırılıyor. Kesme yapıştırma, yırtma, el baskısı, parmak baskısı hemen hemen bütün etkinlikleri yapmak için çaba sarf ediyorum çünkü kullanılan her faaliyetin çocuğa başka bir kazancı oluyor.*”, K27; “*Genellikle kesme, yapıştırma, boyama üçlüsünü kullanarak sanat etkinlikleri yapıyoruz.*” ve K28; “*Kağıt işleri (yuvarlama, katlama...) , boyama işleri (sihirli boya) , artık materyal çalışmaları, serbest resim çalışmaları yaptırıyoruz.*” şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Sanat etkinliklerini uygulamayı engelleyen faktörlere ilişkin bulgular Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Öğretmen adaylarının sanat etkinlikleri uygulamalarını engelleyen faktörlerin dağılımı

Sanat etkinlikleri yapmayı engelleyen faktörler	f
Materyal yetersizliği	10
Zaman yetersizliği	8
Sınıfların kalabalık olması	5
Çocukların motor becerilerinin zayıf olması	3
Çocukların gelişim düzeylerinin farklı olması	3
Öğrenme merkezlerinin yetersiz olması	2
Malzemelerin pahalı olması	2
Uygulayıcıların bakış açılarının sınırlı olması	2
Uygulama alanı yetersizliği	1
Sanat etkinliği hazırlama konusunda yeterli eğitim alınmaması	1
Sanat etkinliklerinin diğer etkinlik türleriyle bütünleştirilmemesi	1

Tablo 5 incelendiğinde okul öncesi öğretmen adayları sırasıyla en çok malzeme eksikliği, zaman yetersizliği ve sınıfların kalabalık olmasının sanat etkinlikleri uygulamalarını engellediğini ifade ettikleri yansımaktadır. Bu konuda K1; “*Kalabalık sınıflar sanat etkinliklerini zorlaştırıyor. Çocuklarla tek tek ilgilenilmesi gerekiyor. Her çocuk farklı gelişim gösterdiğinden dolayı bazıları istenilen sanat etkinliğini kapsamıyor bu yüzden zorluk yaşanabiliyor.*”, K3; “*Bazı sınıflarda çocukların gelişimleri sanat etkinliği yaptırmaya uygun olmadığı zaman sanat etkinliği yaptırmakta zorluk yaşıyoruz*” ve K18; “*Sınıflarımız oldukça kalabalık olduğundan kontrol güçleşmektedir ve her öğrenciye ayrılan süre ne yazık ki kısıtlı olmaktadır.*” şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Sanat etkinliklerinin daha iyi uygulanması konusundaki önerilere ilişkin bulgular Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Öğretmen adaylarının sanat etkinliklerinin daha iyi uygulanmasına yönelik önerilerinin dağılımı

Sanat etkinliklerinin daha iyi yapılması konusunda öneriler	f
Öğretme amacı taşıyan etkinliklerin yapılması	7
Materyal eksikliklerinin giderilmesi	6
Çocukların özgün çalışma yapmasına imkân verilmesi	4
Bireysel farklılıkların dikkate alınması	3
Diğer etkinliklerle bütünleştirilerek etkinliklerin verilmesi	3
Sanat etkinliği atölyesi oluşturulması	2
Çocukların gelişim seviyelerine uygun etkinlikler yapılması	2
Sanatın tüm dallarıyla ilgili etkinliklere yer verilmesi	2
Sanat eğitimi derslerinin artırılması	1

Tablo 6 incelendiğinde okul öncesi öğretmen adayları sanat etkinliklerinin daha iyi uygulanması konusundaki önerilerinde sırasıyla en çok gösterişten uzak öğretim amacı taşıyan etkinliklerin yapılması, materyal eksikliklerinin giderilmesi ve çocuğun özgün çalışma yapmasına imkân verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu konuda görüş bildirenlerden K7; “Çocukların yaratıcılığını geliştirecek, hazır çizgiler ve kâğıtların dışına çıkarak doğadan veya çevremizdeki başka malzemeleri kullanarak farklı bakış açıları kazandıracak bir etkinlik olmalı. Bana göre sanat etkinlikleri kazanım ve göstergelerden daha farklı bir alan olarak alınmalı bu konuda çocuğa kısıtlama elden geldiğince az konulmalıdır.”, K13; “Sanat etkinlikleri diğer etkinliklerin ayrılmaz bir parçası diye düşünüyorum. Çünkü sanat etkinlikleri öğretilen kavram için çok yönlü bir etkinlik türüdür. Devam niteliği olarak ele alınabilir. Sanat etkinliği bir drama bir

müzik bir oyun içerisinde çokça yer alabilir.” K16; “Sanat etkinliğini velilerin gözünü boyamaktan ziyade gerçek amacına hizmet eden, çocukların süreç içinde eğleneceği hem bilişsel hem motor beceriler olarak ve onları geliştirecek etkinlik türü olarak bakılmasını istiyorum.” ve K20; “Yaratıcılıklarını geliştiren olmadık malzemelerle bile neler yaratılabileceğini gösterebilen öğretmenler olmalıyız. Onlara bu konuda yön gösterici olmalıyız ve çocuk evde veya başka bir yerde yaratıcı yönünü açığa çıkarıp kullanabilir. Yani sanat etkinliği sadece internetten çıktı alıp onu boyamak ya da kesip yapıştırmak değil.” şeklinde görüş bildirmişlerdir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmada okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinlikleri konusundaki görüşleri öğretmenlik uygulaması kapsamında incelenmiş, elde edilen sonuçlar birbirleriyle ilişkilendirilmiş ve literatür eşliğinde tartışılmıştır.

Okul öncesi öğretmen adayları lisans eğitiminde aldıkları on beş dersin sanat etkinlikleri hazırlama konusunda kendilerini desteklediklerini ifade etmişlerdir. Okul öncesi öğretmen adaylarının sanatla birebir ilişkili derslerin dışında birçok derste de sanat etkinliklerine yönelik bilgiler edindikleri anlaşılmaktadır. Bu sonuç doğrultusunda okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinliklerine daha geniş bir perspektiften baktıkları söylenebilir. Ayrıca okul öncesi eğitimde bütünleştirilmiş etkinlik uygulamaları da olduğundan öğretmen adayları diğer dersleri de sanat etkinlikleriyle ilişkilendirmiş olabilir. Sanat etkinlikleri sadece görsel sanat etkinliklerini içermemektedir. Sanat eğitimi, resim, müzik, dans, tiyatro ve diğer tüm sanat dallarında çocukların kendilerini bulmasını sağlar (Aykanat, 2018). Özellikle erken çocukluk döneminde sanat etkinlikleri kapsamında müzik, şarkı ve dans, tiyatro ve görsel sanatlar ve el sanatları gibi faaliyetlere yer verilebilir (Metzger, 2015). Özkut ve Kaya (2012) yaptıkları araştırmada okul öncesi öğretmenleri sanat etkinliklerini müzik eşliğinde yaptıklarını belirtmişlerdir. Güneşli ve Alışkan (2016) da yaptıkları araştırmada okul öncesi öğretmenleri Türkçe etkinliklerini yaparken sanat merkezlerini sıklıkla kullandıklarını ifade etmişlerdir. Sanat etkinliklerinin diğer etkinliklerle bütünleştirilmesi

düşüncesinden hareketle okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinliğiyle birebir ilişkili görünmeyen derslerin de sanat etkinliği hazırlama konusunda onları desteklediği söylenebilir.

Okul öncesi öğretmen adaylarının önemli bir kısmı aldıkları derslerin sanat etkinlikleri hazırlama konusunda yeterli katkıyı sağlamadığını ifade etmiştir. Öğretmen adaylarının aldıkları dersleri sanat etkinliği hazırlama konusunda yeterli görmemeleri; sanat etkinliklerine çok yönlü bakmaları ve farklı sanat etkinliklerine yönelik arayış içinde olmalarıyla açıklanabilir. Sanat etkinlikleri hedefler belirleyerek çocukların bu hedeflere ulaşmasını sağlamaktan ibaret değildir. Bu nedenle öğretmenler sanat etkinliklerini planlama ve çocukları sanatsal faaliyetlere yönlendirme konusunda yetkin olmalıdır (McArdle ve Piscitelli, 2002). Bu da öğretmenlerin lisans eğitiminde aldıkları sanatsal içerikli derslerin etkili ve uygulamalı bir şekilde işlenmesiyle mümkün olabilir. Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki yaşamlarında sanatsal faaliyetleri etkili bir şekilde uygulamalarında lisans eğitimlerinde bu konulara yönelik zengin içerikli eğitim almalarının önemli olduğu belirtilmektedir (Ocak Karabay ve Bilir Seyhan, 2017). Ancak Özkan ve Girgin (2014) okul öncesi öğretmenleri üzerinde yaptıkları araştırmada, öğretmenler lisans eğitiminde aldıkları sanat eğitimine yönelik derslerin yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir.

Okul öncesi öğretmen adayları sanat etkinliklerinin çocukların birçok alanda gelişimine katkısı olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuç okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinliklerine farklı açılardan baktıkları ve sanat etkinliklerine önem verdiklerini göstermektedir. Riblatt, Longstreth, Hokoda, Cannon ve Weston (2013), okula hazırbulunuşluğu artırmak için sanatsal etkinlikler kapsamında sınıf temelli müzik eğitimi programına katılan küçük çocukların sosyal işbirliği, etkileşim ve bağımsızlık becerilerinin geliştiğini ortaya koymuşlardır. Dağal ve Şallı (2014), okul öncesi eğitime devam eden çocuklara uyguladıkları sanat eğitimi programının çocukların sanat dallarına ilişkin farkındalıklarını artırdığını ortaya koymuşlardır. Ayaydın (2010) ise yaptığı araştırmada okul öncesinde sanat eğitiminin görsel dil ve sanat zevkinin oluşması, ruh sağlığının korunması, özgün düşünme yeteneği, farklı iletişim yollarının

edinilmesi, bedensel gelişimin güçlenmesi, zihinsel gelişimin hızlanması, oyun ihtiyacının karşılanması, hayal gücünün gelişmesi, sanat kültürünün oluşması ve özgüvenin artması gibi alanlarda yetkinlikler sağladığını belirtmiştir. Okul öncesi dönemde sanatsal etkinlikler sayesinde çocuklar kendilerini keşfetme fırsatını yakalamaktadır. Duygularını ifade edemeyen çocuklar, sanat etkinlikleriyle kendilerini ifade etme imkânı bulmakta ve rahatlamakta, kendilerine özgü yeni ürünler oluşturarak doyum yaşamaktadır (Ulutaş ve Ersoy, 2004). Sanat eğitiminin okul öncesi çocukların sanatsal sezgi ve yaratıcılıklarını, öğrenme becerilerini geliştirdiği ve algısal, bilişsel ve duygusal gelişimlerini olgunlaştırdığı belirtilmektedir (Özalp, 2012). Sanatsal faaliyetler kapsamında sekiz hafta boyunca ve haftada iki kez dans grubuna katılan çocukların sosyal becerilerde güçlü gelişmeler gösterdikleri ve içselleştirmede (utangaç, kaygılı davranış) ve dışsallaştırmada (agresif davranış) güçlü düşümler gösterdikleri saptanmıştır (Lobo ve Winsler, 2006).

Okul öncesi öğretmen adayları sanat etkinliklerinin özellikle yaratıcılığın, psikomotor becerilerin ve farklı bakış açısının gelişmesinde katkı sağladığını vurgulamışlardır. Sanat; bireyin duygu ve düşüncelerini ifade etme, akıl yürütme, yaratıcılığı geliştirme, hayal kurma, problem çözme, el, zihin ve göz koordinasyonu geliştirme gibi becerileri kazandırır (Özkan ve Girgin, 2014). Görsel sanatlar, çocukların yaratıcı potansiyelinin erken yaşlardan itibaren gerçekleştirilmesini güçlendirir. Bu potansiyel, çocukların görsel-mekansal zekasını, hayal gücünü, estetik algısını ve belirli sanatsal-ifade yeteneklerini geliştirmeyi içerir (Novaković, 2015). Yaratıcı sanatsal etkinlikler çocukların duygularını keşfetmelerine ve düzenlemelerine (Koster, 2012), zihinlerini ve davranışlarını şekillendirmelerine yardımcı olur (Mohamed, 2003). Duman (2014)'ın yaptığı çalışmada, okul öncesi öğretmen adayları sanat etkinliklerinin çocukların yaratıcılıklarının geliştirilmesinde önemli olduğunu belirtmişlerdir. Ocak Karabay ve Bilir Seyhan (2018)'in yaptıkları çalışmada, öğretmen adayları sanatsal faaliyetlerin çocukların hayal güçlerini ve yaratıcı düşüncelerini geliştirdiğini, çeşitli ürünler geliştirerek farklı deneyimler yaşamalarına imkân tanıdığını dile getirmişlerdir. Al Hariri ve Faisal (2013), 4-6 yaş grubunda bulunan dikkat eksikliği hiperaktivite

bozukluğu olan çocuklara uyguladığı sanat etkinlikleri programının çocukların düşünme ve davranış becerilerine olumlu yönde etkisi olduğunu ortaya koymuşlardır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması kapsamında en çok yer verdikleri sanat etkinliklerinin sırasıyla kesme-yapıştırma, boyama ve katlama-yuvarlama olduğu belirlenmiştir. Önceki bulgularda okul öncesi öğretmen adayları sanat etkinliklerine önem verdiklerini ve sanat etkinliklerinin çocukların gelişimine çok yönlü katkıları olduğunu vurgulamalarına rağmen öğretmen adaylarının sıradan etkinliklere yer verdikleri görülmektedir. Okul öncesi öğretmen adaylarının sanatsal faaliyetlere yönelik çok yönlü etkinlik planlama ve sanatın diğer dallarıyla ilgili etkinliklere yer verme konusunda yetersiz oldukları söylenebilir. Bu sonuç önceki bulgularda öğretmen adaylarının belirttiği gibi, lisans eğitiminde aldıkları derslerin yetersiz olmasından kaynaklanabilir. Koçyiğit (2016)'de yaptığı araştırmasında çocukların gün içinde yaptıkları etkinliklerde boyama, kesme-yapıştırma ve kâğit katlama çalışmaları gibi unsurlara yer verdiklerini ortaya koymuştur. Avcı ve Sağsöz (2018), okul öncesi eğitim sınıflarını gözlemledikleri araştırmalarında, öğretmenlerin sanat etkinlikleri kapsamında kâğit, boyama ve çizim/resim gibi çalışmalara daha çok yer verdiklerini saptamışlardır. Oysaki sanat etkinliği kapsamında pastel ve sulu boyalar, keçeli kalemler, parmak boyalar, karton, gazete, el işi kâğıdı, kraft kağıdı, vb. değişik kağıtlar (kesme, katlama, yırtma, yapıştırma ve buruşturma, vb.), maske yapımı, origami, kil, oyun hamuru gibi yoğrulabilen ve şekillendirilebilen malzemeler, atık ve doğal malzemelerle çalışmalar yapılabilmektedir (Özkan ve Girgin, 2014). Gönen, Aydos ve Erdem (2016), okul öncesi öğretmen adayları ile yaptıkları araştırmalarında, okul öncesi öğretmen adaylarının sanatsal etkinliklerde çoğunlukla boyama, kesme yapıştırma, atık malzeme ve yoğurma etkinlikleri, baskı çalışması, çizim, kolaj gibi çalışmalara yer verdiklerini belirlemiştir. Sanat etkinlikleri kapsamında; çizim, boyama veya parmak boyama ve kil, heykel veya kumla oynama gibi etkinliklere de yer verilebilir (Metzger, 2015). Okul öncesi eğitim programında bu etkinliklere ek olarak sanatçı atölyesini ziyaret etme, müze ve galeriye gezi düzenleme gibi sanatsal faaliyetlere de yer verilebileceği belirtilmektedir. Bununla birlikte sanat etkinlikleri

kapsamında daha farklı uygulamalara da yer verilebilir. Temiz (2017) okul öncesi çocukları üzerinde yaptığı araştırmasında, kopya çıkarma, resim tamamlama, gölge çıkarma, tavanda resim yapma ve kumdan şekiller yapma gibi yaratıcı sanat etkinliklerine yer vermiştir.

Okul öncesi öğretmen adayları sırasıyla en çok malzeme eksikliği, zaman yetersizliği ve sınıfların kalabalık olmasının sanat etkinlikleri yapmalarını engellediğini ifade etmişlerdir. Okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinlikleri uygulama konusunda birçok sorunla karşı karşıya kaldığı görülmektedir. Sanat etkinliklerinin yapıldığı ortam, rahatlatıcı, çocukların özgür bir şekilde hareket edebileceği ve etkinlikte alternatif malzemeler kullanabileceği şekilde düzenlenmelidir. Her ortamın sanat eğitimi için farklı fırsatları ve zorlukları vardır, ancak tüm küçük çocukların materyallere erişimi ve bunları kullanmaya teşvik edilmesinde öğretmenlere önemli sorumluluklar düşmektedir (Zimmerman ve Zimmerman, 2000). Çocuklara bir model gösterip yönergeleri takip ederek aynısından yapmalarını istemenin onların gelişimlerine uygun olmadığı belirtilmektedir (Temiz, 2017). Özkan ve Girgin (2014) tarafından yapılan çalışmada öğretmenler lisans eğitiminde aldıkları eğitimi yetersiz gördüklerinden sanat etkinlikleri uygulama konusunda güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir. Yalçın ve Yalçın (2018) ise okul öncesi öğretmenlerin çocukların el becerisi gerektiren sanat etkinliklerini yapma konusunda güçlük çektiklerini saptamışlardır. Kocer (2012) ise, okul öncesi öğretmenler ile yaptığı çalışmada öğretmenlerin sanatsal etkinliklerle ince motor becerileri güçlendirmeyi hedeflediklerini, ancak çocukların kendilerini etkin bir şekilde ifade etmeleri için fırsatlar olmadığını ifade etmişlerdir.

Araştırmanın son bulgusunda okul öncesi öğretmen adayları sanat etkinliklerinin daha iyi uygulanması konusundaki önerilerinde sırasıyla en çok gösterişten uzak öğretme amacı taşıyan etkinliklerin yapılması, materyal eksikliklerinin giderilmesi ve çocuğun özgün çalışma yapmasına imkân verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Temiz (2017) yaptığı çalışmada, okul öncesi çocuklarına uyguladığı kalıplaşmış ve yaratıcı sanat etkinliklerini gözlemleyen okul öncesi öğretmen adayları, çocuklara seçme şansı tanıdığı için yaratıcı sanat etkinliklerini daha çok sevdiğini ve bu etkinlikleri ilerde

uygulayacaklarını belirtmişlerdir. Bu sonuç, çalışmanın bu bulgusunu destekler niteliktedir. Öğretmen adayları yaratıcı ve özgün sanat etkinliklerinin uygulanmasını beklemektedir. Bu amaca ulaşmak için öğretmen adaylarının iyi bir eğitim alması gereklidir. Öğretmen adaylarının sanatsal faaliyetler konusunda özgün çalışmalar yapmaları ve sanat anlayışına yönelik farkındalıklarını geliştirmeleri için derslerde kuramsal bilgi vermek yerine uygulamalı eğitimlere yer verilmelidir (Yazıcı, Baydar ve Pınarcık, 2016). Ancak Yılmaz ve Eren (2016) eğitim sendikası üyeleri üzerinde yaptıkları araştırmalarında sendika üyeleri, öğretmen yetiştiren programların sanatsal yeterlik kazandırma konusunda potansiyellerinin zayıf olduğunu belirtmişlerdir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda; okul öncesi öğretmen adaylarının sanat etkinlikleri hazırlama ve uygulama konusundaki yeterliliklerini artırmak için sanatsal etkinlikler konusunda üniversite-okul işbirliğinin sağlanması, lisans eğitiminde sanat eğitimiyle ilgili derslerin artırılması, öğretmen adaylarının sanata ve yaratıcılığa ilişkin bakış açılarını geliştirmeleri için sanatsal faaliyetlere ve kurslara katılmaları, sanat etkinliklerinin yapılması için yeterli malzemenin okul idarecileri tarafından temin edilmesi, gösterişten uzak ve yaratıcılığı geliştiren sanat etkinliklerine yer verilmesi, sanat etkinliklerinin diğer etkinliklerle bütünleştirilerek verilmesi ve sanat etkinliklerinin yapılması için uygun alanların oluşturulması önerilebilir. Araştırmacılar ise öğretmen adaylarına yönelik sanat eğitimi programları geliştirip uygulayarak programların öğretmen adaylarının sanatsal farkındalık ve becerilerine etkisini sınavabilir.

KAYNAKLAR

- Acer, D. (2015). The arts in Turkish preschool education. *Arts Education Policy Review*, 116 (1), 43-50. doi: 10.1080/10632913.2015.970102
- Al Hariri, A. ve Faisal, E. (2013). Effects of teaching art activities by using the playing method to develop skills in preschool children with attention deficit hyperactivity disorder. *Journal on Developmental Disabilities*, 19 (1), 79-89. https://adhd.org.sa/wp-content/uploads/2016/03/41015_JoDD_19-1_79-89_Hariri_and_Faisal.pdf
- Arastaman, G., Fidan İ. Ö. ve Fidan, T. (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenilirlik: Kuramsal bir inceleme. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15 (1), 37-75. doi: 10.23891/efdyyu.2018.61
- Artut, K. (2002). *Sanat eğitimi kuram ve yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Avcı, C. ve Sağsöz, G. (2018). Okul Öncesi Eğitimde Görsel Sanat Etkinliklerinin İncelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26 (2), 403-412. doi:10.24106/kefdergi.347947
- Ayaydın, A. (2010). Okul öncesi dönemde görsel sanatlar eğitiminin bireye kazandırdığı değerler. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 187-200. <https://www.pegem.net/dosyalar/dokuman/131305-2012040917505-187-200.pdf>
- Aykanat, E. (2018). *Okul öncesi öğretmenlerinin sanat eğitimine yönelik tutumlarını belirlemek üzere ölçek geliştirme çalışması*. (Yüksek Lisans Tezi). Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9 (1),23-28. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/753041>
- Burgio, T. J. (2013). A Basic Qualitative Study Investigating How Middle School Art Teachers in Urban and Suburban Settings Employ Aspects of Multiculturalism.
- Brown, E. D., Benedett, B. ve Armistead, M. E. (2010). Arts enrichment and school readiness for children at risk. *Early Childhood Research Quarterly*, 25 (1), 112-124. doi: 10.1016/j.ecresq.2009.07.008
- Dağal, A.B. ve Şallı, D. (2014). Okul öncesi dönem çocuklarına “sanat ve sanat dalları” hakkında farkındalık kazandırarak duyarlılıklarını arttırma projesinin “proje tabanlı öğretim” yöntemiyle aktarılması. *Journal of Research in Education and Teaching*, 3 (4), 217-224. <http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/21.dagal.pdf>
- Dilmaç, O., Koçyiğit, S., Tuğluk, M. N. ve Kaya, H. İ. (2008). Okul öncesi öğretmen adaylarının resim öğretimi dersine ilişkin algılarının incelenmesi (Erzurum İli

- Örneği). *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (17), 94-107. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/31363>
- Dinçer, Ç., Demiriz, S. Ve Şimşek, I. (2003). Okulöncesi dönem çocuğu olan ebeveynlerin sanat etkinliklerine yaklaşımlarının incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 28(129),50-63.
<http://213.14.10.181/index.php/EB/article/view/5113/1197>
- Duman, G. (2014). Okul öncesi öğretmenliği lisans programı öğrencilerinin sanat etkinliklerine karşı görüşlerinin incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi* 33,24-47.
<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/296333>
- Ekiz, D. (2003). Eğitimde araştırma yöntem ve metodlarına giriş. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Epstein, A. S. (2001). Thinking about art: Encouraging art appreciation in early childhood settings. *Young Children*, May; 38-43.
<https://eric.ed.gov/?id=ej635770>
- Ercivan Zencirci, D. (2012). Okul öncesi dönemde resim eğitimi dersi kolaj uygulamaları. *Ege Eğitim Dergisi*, 13(2), 76-90.
- Fallon, P. (2008). Life events; their role in onset and relapse in psychosis, research utilizing semi-structured interview methods: a literature review. *Journal of psychiatric and mental health nursing*, 15 (5), 386-392. doi: 10.1111/j.1365-2850.2007.01244.x
- Gökalp, M. (2016). Çocukta yaratıcılık ve yaratıcı çocuk etkinliklerinin “Yaratıcılık ve Geliştirilmesi” dersinde okul öncesi bölümü öğrencilerine olan etkisi (Samsun Eğitim Fakültesi Örneği). *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5 (3), 25-36.
http://journals.manas.edu.kg/mjsr/archives/Y2016_V05_I03/1731ef91eb26418b734323b7dce4b7b1.pdf
- Gönen, M., Aydos, E. H. ve Erdem, A. Ü. (2016). Experiences of candidate preschool teachers on art education and implementations. *International Journal of Innovative Research in Education*, 3 (1), 42-49. doi:10.18844/ijire.v1i1.118
- Güneyli, A. ve Alışkan, E. E. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin Türkçe dil etkinliklerine ilişkin görüşleri: Lefkoşa örneği. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(3), 348-371. doi:10.16916/aded.18285
- Karlıdağ, İ. (2018). Okul öncesi öğretmenlerinin yaratıcılık kavramına ilişkin görüşleri. *Journal of International Social Research*, 11(56), 562-569. doi:10.17719/jisr.20185639030
- Kılıç, S. (2013). Örnekleme yöntemleri. *Journal of Mood Disorders*, 3(1), 44-6. doi: 10.5455/jmood.20130325011730

- Kocer, H. (2012). The evaluation of the art activities applied in preschool education programmes in terms of self-expression opportunity given to child. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 51, 289-295.
doi: 10.1016/j.sbspro.2012.08.161
- Koster, Joan B. (2012). *Growing Artists: Teaching the Arts to Young Children*, 5th Ed. Belmont, Calif.: Wadsworth Cengage Learning.
- Lobo, Y. B. ve Winsler, A. (2006). The effects of a creative dance and movement program on the social competence of head start preschoolers. *Social Development*, 15 (3), 501-519. doi:10.1111/j.1467-9507.2006.00353.x
- McArdle, F. ve Piscitelli, B. (2002). Early childhood art education: a palimpsest. *Australian Art Education*, 25 (1), 11-15.
<http://ocw.umb.edu/early-education-development/eec-preschool-learning-standards-and-guidelines/arts-module-readings/Early%20Childhood%20Art.pdf>
at_download/file.pdf
- Merriam, S. B. ve Tisdell, E. J. (2015). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. John Wiley & Sons.
- Novaković, S. (2015). Preschool teacher's role in the art activities of early and preschool age children. *Croatian Journal of Education: Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, 17 (Sp. Ed. 1), 153-163. doi: 10.15516/cje.v17i0.1497
- Ocak Karabay, Ş. ve Bilir Seyhan, G. (2017). Okul öncesi öğretmen adayları için görsel sanat eğitimi ve estetik. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 5 (2), 213-236.
doi:10.7816/sed-05-02-06
- Ocak Karabay, Ş. ve Bilir Seyhan, G. (2018). "Sanatsal Açıdan Donanımlı" Okul Öncesi Eğitim Sınıfında Bir Pilot Uygulama Örneği. *Ege Eğitim Dergisi*, 19(1), 19-33. doi: 10.12984/egeefd.305969
- Özkan, B. ve Girgin, F. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin görsel sanat etkinliği uygulamalarını değerlendirmesi. *Ejovoc (Electronic Journal of Vocational Colleges)*, 4 (4), 79-85.
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/62657>
- Özalp, K. (2012). 5-6 yaş sanat etkinliklerinde Çasey'nin uygulanmasına dayalı durum çalışması. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 1 (5), 132-147. doi:10.7816/idil-01-05-09
- Özkut, B. ve Kaya, S. Ö. (2012). İlköğretim okullarında görev yapan okulöncesi öğretmenlerinin lisans döneminde aldıkları müzik eğitiminin mesleki yaşantılarına olan etkilerinin incelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 1(1), 167-179.
http://www.ijtase.net/ijtase/v1_i1_article15.pdf
- Silverman, D. (2000). *Doing qualitative research: A Practical Handbook*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.

- Smith, K., E. (1997). Student teachers' beliefs about developmentally appropriate practice: pattern, stability and the influence of locus of control. *Early Childhood Research Quarterly*, 12, 221-243. doi:10.1016/S0885-2006(97)90015-6
- Poyraz, H. ve Dere, H. (2001). *Okul öncesi eğitiminin ilke ve yöntemleri*. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Ritblatt, S., Longstreth, S., Hokoda, A., Cannon, B. N. ve Weston, J. (2013). Can music enhance school-readiness socioemotional skills?. *Journal of Research in Childhood Education*, 27 (3), 257-266. doi:10.1080/02568543.2013.796333
- Temiz, Z. (2017). Hangisi daha güzel? Yaratıcı sanata karşı kalıplaşmış sanat etkinlikleri. *Araştırma Temelli Etkinlik Dergisi*, 7 (2), 51-61. <https://pdfs.semanticscholar.org/caf6/fa72b66332c8409d5a85f7b31eb1053c6c2e.pdf>
- Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilir nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 24 (24), 543-559. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/108517>
- Ulutaş, İ. ve Ersoy, Ö. (2004). Okul öncesi dönemde sanat eğitimi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 12 (1), 1-12.
- Yalçın, F. A. ve Yalçın, M. (2018). Okul öncesi öğretmenlerin okul öncesi eğitimin sorunlarıyla ilgili görüşleri: Ağrı ili örneği. *İlköğretim Online*, 17 (1), 367-383. doi:10.17051/ilkonline.2018.413784
- Yazıcı, E, Baydar, I. Y. ve Pınarcık, Ö. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin sanata ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *E-International Journal of Educational Research*, 7 (3), 74-88. doi:10.19160/e-ijer.80596
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (10. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, S. ve Eren, A. (2016). Eğitim Sendikalarının Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin Niteliklerine İlişkin Beklentileri. *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (ODÜSOBİAD)*, 6(3), 877-894. <http://static.dergipark.org.tr:8080/article-download/2412/bf12/52c6/585b96291ff67.pdf>
- Zikmund, W. G., Babin, B. J., Carr, J. C. ve Griffin, M. (2003). *Business research method*, 7th, Cincinnati, OH: South Western College Publishing.
- Zimmerman, E. ve Zimmerman, L. (2000), Art Education and Early Childhood Education: The Young Child As Creator and Meaning Maker within a Community Context, *Young Children*, 55 (6), 87-92.

ORCID

Fatih AYDOĞDU <http://orcid.org/0000-0001-5123-0824>

Mine AYANOĞLU <http://orcid.org/0000-0002-5602-4752>

SUMMARY**Purpose**

The art activities in pre-school period offer opportunities to children such as revealing their creative idea, providing emotional relief and ensuring the development of their self-reliance by expressing themselves. Developing children's skills of establishing empathy, getting them adopt the habit of studying, and developing the feeling of responsibility are among the objectives of art activities. That pre-school teachers and teacher candidates have adequate knowledge of planning art activities and of applying them ensures children's having entertaining time in the art activities. The art activities, which are prepared appropriately for the children in pre-school period, both contribute to the development of children's skills of expressing themselves and their feelings and give information about the problems they have. Although there are studies about determining the pre-school teachers' views on art education and concept of creativity, reviewing the materials developed by pre-school teachers' art and aesthetical point of views and comparing the views of pre-school teacher candidates studying in first and fourth grades on art activities, no study has been carried out about obtaining the fourth grade teacher candidates' views on art activities through qualitative interview. Accordingly, the views of pre-school teacher candidates about art activities within the scope of teaching practice were examined in this study.

Method

In the study, basic qualitative research design was used. Thirty pre-school teacher candidates who studied in the 4th grade of Erzincan Binali Yıldırım University Department of Preschool Teaching in spring term of 2018-2019 academic year accepted to participate in the study voluntarily and willingly and they were chosen via random sampling,. In the study 'General Information Form' developed by the researchers in order to obtain demographic information of the participants were used and 'Semi-Structured Interview Form' was also employed to obtain their views on art activities. The data of the study were collected at the end of spring term in 2018-2019 academic year, in an empty classroom and through face-to-face interviews.

Findings, Results and Discussion

Pre-school teacher candidates articulated that fifteen courses they took in the undergraduate education supported them in preparing art activities. Majority of the pre-school teacher candidates expressed that the courses they took were not sufficient for preparing art activities. That the pre-school teacher candidates regarded the courses as insufficient for preparing an art activity can be explained by the fact that they see the art activities as multi-directional, the art activities performed in the courses have become ordinary, and they are in search of different art

activities. The pre-school teacher candidates stated that the art activities contributed to the development of children in many areas. The pre-school teacher candidates emphasized that the art activities especially contributed to creativity, psychomotor skills and the development of different point of views. It was also found that the pre-school teacher candidates employed art, play and drama activities respectively at most within the scope of teaching practice. It can be stated that supervisors' and practice teachers' guidance was influential in the pre-school teacher candidates' use of art, play and drama activities at most. It was also detected that, among the art activities, the pre-school teacher candidates respectively used cutting-sticking, painting and folding-rolling at most within the scope of teaching practice. In the earlier findings the pre-school teacher candidates emphasized that many courses they took contributed to planning the art activities and applying them, but majority of them stated that the courses they took were not sufficient. The pre-school teacher candidates expressed that lack of material, lack of time and crowded classrooms respectively prevented them from performing art activities. In the last finding of the study the pre-school teacher candidates shared their suggestions respectively for performing the art activities better as such; the activities which are far from ostentation and have teaching aims should be performed, the need for material should be met and opportunity should be provided for children to carry out original activity.

EK 1.

Evrak Tarih ve Sayısı: 07/05/2020-E.6985

T.C. MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ Etik Kurul Kararı		
OTURUM TARİHİ	OTURUM SAYISI	KARAR SAYISI
17.04.2020	1	13
KARAR NO : 2020 / 1 – 13 :		
<p>Üniversitemize bağlı Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetler Bölümü Öğretim Görevlilerinden Mine AYANOĞLU'nun vermiş olduğu 15.04.2020 tarihli dilekçesi sorumlu araştırmacısı olduğu "Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Kapsamında Sanat Etkinlikler Konusunda Görüşlerinin İncelenmesi" başlıklı çalışmanın etik açıdan değerlendirilmesi,</p> <p>Kurulumuzca yapılan değerlendirme sonucu; Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetler Bölümü Öğretim Görevlilerinden Mine AYANOĞLU'nun vermiş olduğu 15.04.2020 tarihli dilekçesi sorumlu araştırmacısı olduğu "Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Kapsamında Sanat Etkinlikler Konusunda Görüşlerinin İncelenmesi" başlıklı çalışmanın etik açıdan değerlendirilerek uygun olduğu görüş ve kanaatine oy birliği ile karar verilmiştir.</p>		
Prof. Dr. Sibel DERVİŞ Etik Kurulu Başkanı		
Prof. Dr. Zülküf KARA Başkan Yardımcısı - Üye	Prof. Dr. Abdurrahman EKİNCİ Üye	Prof. Dr. Canan EREN DAĞLI Üye
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet KAYAOĞLU Üye	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet AKBAŞ Üye	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali AKIN Üye
Mehmet AYDOĞAN Raporör		

SİBEL DERVİŞ (Rektörlük (Sibel Derviş) - Rektör Yardımcısı) 28/04/2020 15:18
 ZÜLKÜF KARA (Sosyoloji Anabilim Dalı Başkanlığı - Ana Bilim Dalı Başkanı) 29/04/2020 14:05
 CANAN EREN DAĞLI (Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı - Dekan) 01/05/2020 18:20
 AHMET AKBAŞ (Tefir Anabilim Dalı - Doktor Öğretim Üyesi) 02/05/2020 11:57
 AHMET KAYAOĞLU (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığı - Dekan Yardımcısı) 05/05/2020 16:22
 MEHMET ALI AKIN (Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı Başkanlığı - Ana Bilim Dalı Başkanı) 07/05/2020 10:34

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.
 Evrak sorgulaması https://ehys.artuklu.edu.tr/en/Vision/Validate_Doc.aspx?V=BEKR3FKR2 adresinden yapılabilir.